

Tesir kudretine gelince: burada ifade kudretine nisbetle - başarı düşüktür. İfadenin gayesi tesirdir. İfade; istenen ve beklenen tesiri yapamazsa, sanat bakımından umulan sonuç alınamamış demektir. Her bestekâr için, eserinin, çevresine ifade ile oranlı bir etki yapması idealdir.

Acaba bugünün Türk musikisi bestekârları eserlerinin daha etkili olması bakımından neler yapmışlardır?

Bize kahrırsa bestekârlarımız daha etkili eserler vermek veya eserlerinin etkilerini arttıracak çareleri bulmak hususunda düşünmemişler ve duygularının yalın ve çıplak ifadelerini yeter gö-rerek eserlerini daha etkili kılmaya ihtiyaç duymamışlardır. Halbuki tesir kudretinin değer hükümlerimizde nasıl ağır bastığı izahıta varestedir.

Böylece Türk Musikisi Bestekârlarımızın tek sesli musiki bakımından durum, tutum, güç ve değerlerine kısaca işaret etmiş oluyoruz.

Türk musikisi bestekârlarımız çevrelerine (ve insanlığa) daha etkili eserler verebilmek, bütün dünyaya değerlerini kabul ettirebilmek için ne yapmalıydılar?

Muhakkak ki üzerinde durulması gereken en önemli mesele budur. Bugüne kadar, Türk musikisinin daha etkili hale getirilmesi için, bestekârlarımızca hummalı bir faaliyetin gösterildiği asla ileri sürülemez. Türk musikisi ırmağı 100 yıl önce nasıl akmakta ise bugün de aynı mecrada, aynı şekilde akmaktadır. Türk musikisinin tesir kudretini daha da arttırmak için yürünecek yolların araştırılması lüzum ve zureetine hiçbir zaman inanılmamıştır.

Şükranla kaydetmeliyiz ki **A R E L E K O L Ü**, Türk musikisinin geleceği bakımından polifoninin getireceği yenilikleri vaktinde görmüş ve Polifonik Türk Musikisinin esaslarını tesbit etmiştir. İtiraf etmek yerinde olur ki polifonik Türk musikisi kolay bir musiki değildir. Zira burada geniş muhayyile, "geniş polifoni bilgisi" ve "yüksek düzen zevki" yer almaktadır. Orta bir yaratma gücünün yeterliğine

rağmen bu saydıklarımızdan tam not alamayan bir bestekârın başarı şansı zayıftır. Orkestrasyon ve enstrümantasyon bilgilerine hakkiyle vâkıf olmadan vücuda getirilen polifonik eserler gülünç olmaktan kurtulamazlar. Yaratıcılığın ve tekniğin birlikte ve müşterek zaferi olan polifonik eserlerin yaratma şartlarındaki ağırlık yanında icra ve yorumu da aynı bir mesele teşkil etmektedir.

Türk musikisi bestekârlarının bugün için dört başı mâmur

bir polifonik eser yarattıkları söylenemez. Bununla beraber Türk musikisi sisteminin, polifoniye Batı musikisinden kat kat fazlasıyla elverişli bulunduğu ilmen isbat edilmiş olup Türk ruhunu aksettiren gerçek polifonik eserlerin yapılması bestekârlarını beklemektedir. Türk musikisi bestekârlarından "millî" polifonik eserler yaratmalarını istemek bizim vazifemiz, yaratmak onların dehalarına kalmış bir iş-tir.

- 1 — Yaz kâtip, dinle Hâkim bey
Anlatacağım mühîm şey
Doğu, batı, güney, kuzey
Kanım öksüz, etim öksüz
Yurdumda Milletim öksüz.
- 2 — İnansam suç, yapsam ceza
Dert mi biter yaza yaza
Vilâyet, Köy, Bucak, Kaza
Hakkım, hürriyetim öksüz
Yurdumda Milletim öksüz.
- 3 — Adalet birine bir ton
Birine beş, birine on
Ölçüyü yitirdim en son
Sırtımda ceketim öksüz
Yurdumda Milletim öksüz.
- 4 — Sevgiyi katletti korku
Yenilmez bu, çekilmez bu
Aşk, ışık, hava, toprak, su
En makbul servetim öksüz
Yurdumda Milletim öksüz.
- 5 — Kilitlenmiş elim ağzım
Böyle midir alın yazım
Anam, Babam, Oğlum, Kızım
Zeynep'im, Mehmed'im öksüz
Yurdumda Milletim öksüz.
- 6 — Dâvam var, Kanuum yoktur
Derdim var, bilmiyor doktor
Anlatacak haller çoktur
Bahtım, şikâyetim öksüz
Yurdumda Milletim öksüz.
- 7 — Hırsıza hırsız diyemem
Kaygusuz ekmek yiyemem
Söz çok ama söyleyemem
Kanım öksüz, etim öksüz
Yurdumda Milletim öksüz.

ABDURRAHİM KARAKOÇ

İ f a d e